

POWERSWITCH

Zonnepark met een voorbeeldfunctie

Energiepioniers: interview met Johan Kiewiet

De vraag is niet wat technologisch mogelijk is. Nee, de overstap naar duurzame energie hangt af van wat maatschappelijk haalbaar is. Daarom gaat PowerSwitch op bezoek bij energiepioniers.

Erzsó Alföldy 18-03-2018 · Leestijd: 4 minuten

Johan Kiewiet temidden van de 23.000 panelen van Zonnepark Ameland

 Erzsó Alföldy

H

et is ergens wel ironisch: een zonnepark bezoeken op de koudste dag van het jaar. Samen met Johan Kiewiet stap ik in de snijdende wind tussen de panelen van Zonnepark Ameland. Het ligt zo goed als mogelijk

verscholen achter een aarden wal in een hoek van het vliegveld. Maar met ruim 23.000 panelen is het een van de grootste zonneparken van Nederland.

Kiewiet, geboren Amelander en opgeleid tot werktuigbouwkundige en elektrotechnicus, werkte eerst 25 jaar voor de NAM. Maar in 2010 werd hij zelfstandig energieadviseur en inmiddels werkt hij als voorzitter fulltime voor de [Amelander Energie Coöperatie](#). Hij was nauw betrokken bij de realisatie van het zonnepark, waarmee het waddeneiland volledig in de elektriciteitsbehoefte van zijn eigen inwoners voorziet. En dat is nog maar het begin.

Ook biogas

“Het zonnepark voorziet momenteel in zo’n 20 procent van de Amelandse energiebehoefte. Genoeg voor de elektriciteitsvoorziening van de mensen die op Ameland wonen. De vakantiehuisjes vallen daar dus nog buiten. Ook de energie voor warmte, vooral in de vorm van aardgas, en vervoer zijn nog niet duurzaam. Maar de bussen op Ameland rijden sinds anderhalf jaar ook al op stroom. De AEC is nu bezig

een project op te zetten met elektrische deelauto's die zullen worden opgeladen met zonne-energie.”

“Daarnaast willen we graag een tweede zonnepark aanleggen, vlakbij de rioolwaterzuiveringsinstallatie. Met de stroom van dat zonnepark willen we via een innovatieve, hogedrukvergister water splitsen in waterstof en zuurstof. Door het waterstof te laten reageren met het CO₂ dat vrijkomt bij de hogedrukvergister, krijg je methaan. Dat is het hoofdbestanddeel van aardgas. Zo kun je biogas maken met behulp van zonnestroom en kun je het gasnetwerk als opslag gebruiken. Dat zou een mooie stap in de richting zijn naar een volledig duurzaam Ameland.”

Wie kwam met het idee voor dit park?

“Albert de Hoop, de burgemeester van Ameland, Hij zag op vakantie in Frankrijk zo'n zonnepark en dacht: dat kunnen wij ook! Hij vroeg ons van de AEC om mee te doen. De AEC is ontstaan uit een werkgroep die Ameland CO₂-neutraal wilde maken. Wij deden dus graag mee, zij het onder voorwaarden: de inwoners van Ameland moesten meeprofiteren. De werkzaamheden moesten zoveel

“

We willen graag een tweede zonnepark aanleggen. Daar zouden we ook biogas kunnen maken om

mogelijk door lokale ondernemers worden uitgevoerd. Uiteindelijk resulteerde dat in een overeenkomst tussen de gemeente, energieleverancier Eneco en de AEC. Elk van ons is voor éénderde eigenaar van het park.”

“Die samenwerking was cruciaal. De gemeente haalde er een aantal grote bedrijven bij en leverde de grond. Eneco bracht expertise in en was verantwoordelijk voor het management. Wij als coöperatie werden de schakel in de lokale participatie en communicatie met de inwoners.”

Ameland volledig duurzaam te maken

 [Tweet dit](#)

Bij de oplevering in maart 2016 was Zonnepark Ameland het grootste zonnepark in Nederland ¹ . Met 23.000 panelen op 10 ha grond en een totaalvermogen van 6 megawattpiek (MWp) ² goed voor de stroomvoorziening van alle 1700 huishoudens (3500 inwoners) op Ameland. Dat is 20 procent van het totale energiegebruik op het eiland. De resterende 80 procent bestaat uit gas voor verwarming, of wordt in de vorm van elektriciteit verbruikt door recreatiehuizen, hotels, het lokale bedrijfsleven en de agrarische sector. Doordat het toerisme piekt als de zon het hevigst schijnt, hebben

waddeneilanden zoals Ameland minder last van de fluctuaties in energieaanbod. Ameland streeft ernaar om in 2035 volledig energieneutraal te zijn.

Het park zal een flinke duit hebben gekost. Hoe kregen jullie dat geld op tafel?

“De bouw ervan kostte bij elkaar 7,2 miljoen euro. We hebben een SDE-subsidie gekregen, maar dat was lang niet genoeg. Het Waddenfonds kwam uiteindelijk met 3 miljoen euro over de brug. Daarnaast hebben de provincie Friesland, de gemeente Ameland, Eneco en de AEC bijgedragen. De resterende 45 procent hebben we bij de Rabobank geleend.”

Obligaties

“Het mooiste was de rol van de coöperatie. De leden konden obligaties van 250 euro aanschaffen, met een rente van maximaal 4 procent per jaar. Bovendien verzekeren zij

“

De coöperatie verkocht obligaties. Dat was een groot succes, en het ledental schoot omhoog: van 150 naar 285!

 [Tweet dit](#)

daarmee zich van echt groene Amelandse stroom. Dat was een groot succes, en het ledental schoot omhoog: van 150 naar 285! De productie was hoger dan verwacht. Het eerste jaar kwamen we uit op 6,7 miljoen kWh, het tweede jaar op 6,5, terwijl we op minder gerekend hadden: 5,8 miljoen kWh. AEC investeert de opbrengst in nieuwe, duurzame projecten op Ameland.”

 Erzsó Alföldy

Hoe keken de inwoners tegen de aanleg van het park aan?

“Aanvankelijk was er veel verzet. Mensen waren bang dat zo’n park lelijk zou zijn en de

toeristen zou weggagen. En ze vreesten een financiële strop. De grond waar het zonnepark zou komen, is bovendien in gebruik als vliegveld: er moeten helikopters kunnen landen, en in de zomermaanden wordt het gebruikt voor rondvluchten en voor parachutespringen. Mensen dachten dat de schittering van de panelen gevaar zou opleveren voor het vliegverkeer. Tot slot waren ze bang voor geluidsoverlast van de omvormers ³ .

Meepraten en meebeslissen

Hoe gingen jullie zulke angsten te lijf?

“De AEC en de gemeente hebben inspraakavonden georganiseerd waar inwoners hun bezwaren konden toelichten. Mensen gaan dan van alles roepen, ook via sociale media: er kwam nogal wat emotie los. Daar moet je dan ook echt iets mee doen: serieus naar

OneWorld presenteert:

HUIS

BUURT

BEDRIJF

LAND

WERELD

OVER ONS

gewerkt, want uiteindelijk hebben de leden van de coöperatie met een grote meerderheid en de gemeenteraad zelfs unaniem voor de plannen gestemd.”

Advertentie

“Heb je onderweg die boerderij en schuur met al die

zonnepanelen gezien? Die zijn van de boer die aanvankelijk de felste tegenstander was. Hij wilde niet dat er kostbare landbouwgrond voor het zonnepark zou worden opgeofferd, maar snapte uiteindelijk dat het gewoon om grasland ging, dat bovendien in handen van de gemeente was. En nu heeft hij zelf zonnepanelen op zijn dak, die nota bene zichtbaar zijn vanaf de weg.”

**Je moet zoiets
echt met zijn
allen doen. Met
zijn allen
meepraten en
meebeslissen.**

 Tweet dit

**Kom naar
Meet VSO**

Deel je kennis in
Afrika en Azië. Kom
naar Meet VSO op
zaterdag 2 juni van
13.00 tot 16.00 uur.

Meld je aan op:
www.vso.nl/meet-vso

“Ons doel was om het grootste zonnepark van Nederland neer te zetten, en dat is ons ook gelukt. Maar het moet wel onder bepaalde voorwaarden gebeuren. Je moet zoiets echt met zijn allen doen. Met zijn allen meepraten en meebeslissen. Dat vind ik persoonlijk ook heel belangrijk. Anders had ik waarschijnlijk nog bij de NAM gezeten.”

1. Inmiddels is het grootste Sunport Delfzijl werd opgeleverd in 2017 en heeft met 123.000 panelen een vermogen van 30 MWp ↩
2. Megawattpiek is een eenheid om de effectiviteit van zonnecellen te meten. Zie voor meer [Wikipedia](#) ↩
3. apparaat waarmee de door de panelen opgewekte gelijkstroom wordt omgezet in wisselstroom voor het elektriciteitsnet ↩

Voor het maken van verhalen hebben we jouw steun nodig.

JA, IK WORD VRIEND (€4 PER MAAND)

Erzsó Alföldy

Freelance journalist

Erzsó is freelance journalist met een achtergrond in wetenschap en cultuur. Ze schrijft vooral over actuele, maatschappelijk relevante ...

[Profielpagina](#)

Tags: [#AMELAND](#) [#COÖPERATIE](#) [#ENERGIE](#) [#INTERVIEW](#) [#ZONNEPARK](#)

Advertentie